

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

2. De causis quærendi, & amandi contemptum, contumelias &c. Thema.
Nolite diligere mundum, neque ea quæ in mundo sunt. 1. Joan. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

stis, inculcatam cupiat: quid sit honor, fama, magnique nominis umbra, penitius inspicimus: & honores tanquam evanidos vapores; famam velut auram evolantem, & instabilem; magnam hominum æstimationem, ceu umbram inanem reputemus & despiciamus: illa enim sectando, vitæ religiosæ basin evertimus, omniæque opera vanitatis sordibus inquinamus. Mundus fraudulentus impostor est, falsâ pro veris, vitrum pro margarita, aurichalcum pro auro, umbram pro veritate vendit: sed nolite pueri effici sensibus, ut fraudibus ejus capiâmini, & ematis. Mundus fur est, latro est & inimicus, hono-

rem, vitam, gloriam temporalem offerens, ut æternam adimat & beatitudine perpetuâ spoliet. Mundus seductor est pessimus, qui non secus ac Diabolus Christum, homines in montem excelsum & honoris culmen attollit, ut cerebro vertigine superbiæ rotato, facilius detrudat in præcipitia horrenda: & in abyssum infernalem devolvat. A quibus ut liberi degamus, cum Bellarmino & aliis viris Mundi contemptoribus, in valle humilitatis; imoque loco persistere optemus; sic omnia præcipitia, salutisque discrimina, facilius declinabimus.

EXHORTATIO II.
IN REGULAM XI. SUMMARII.

De quærendis & amandis, contumeliis, injuriis, contemptu, à quibus mundus abhorret.

T H E M A.

Nolite diligere mundum, neque ea qua in mundo sunt.

1. Joan. 2. 15.

V E L :

Admittere & concupiscere, quidquid Christus Dominus noster amarit, & amplexus est, ut contumelias, injurias, &c. Reg. II.

Uemadmodum Respublica romanorum & Respublica Carthaginensium, semper studiis contrariis diffidentes, armis mutuis sese oppugnârunt, neutrá sibi

securitatem, tranquillitatémque pollicente, nisi alterutrâ eversâ. Ita mundus & status religiosus legibus, principiis, studiis, armis, animis, moribus, distant; quod unus amore, alter odio prosequitur. Mundus quærit opulentiam, Religio paupertatem: Mundus secta-

Li

secta-

sectatur voluptates, Religio cruces & mortificationes: Mundus ambit honores & dignitates, Religio amat contemptus, & contumelias. Vos non estis de mundo, *Si de mundo fuissetis, mundus quod suum erat diligeret: Sed quia de mundo non estis, propterea odit vos mundus.* Joan. 15. 19. Et vos ea quae mundi sunt odio prosequi decet. Atque id est, quod à nobis quoque postulat in hac Regula S. Ignacius dum ait: *Quemadmodum mundus quatit honores & laudes humanas; Sic qui procedunt in spiritu, & seruo Christum Dominum nostrum sequuntur; auant & ardent exoptant, quae eis omnino contraria sunt, scilicet contumelias, falsa testimonia & iniurias pati, imò & pro stultis haberi & reputari.*

Quam legem, ad eò perfectam; sublimemque ut altius penetremus, mentibusque nostris inferamus, rationibus & exemplis stabiliemus.

L
Causae
amandi
contumelias & iniurias.

1. Ut amore prosequamur, & ardenti desiderio feramur in contumelias, falsa testimonia, iniurias perferendas & stultitiam opinionem; necesse est ea non oculo passionibus excecato mundanorum aspicere, & cum vulgo mortalium exteriore specie duntaxat intueri; sed oculo mentis lumine fidei illustrato, intime perspicere ac penetrare, quoniam in iis bona recondita lateant; à mundanorum multorumque Religiosorum imperfectorum oculis remota: neque enim voluntas nostra in malum ut malum ferri unquam potest. Qui pharmacum amarum, potionemve medicam, ex aloë, rhabbaro, colocynthide, aliisque palato ingratis herbis mistam, secundum exteriora confide-

rat, omnino ab ea abhorret, amaritudinem refugit, nauseam metuit, viscerum tormina & corrosiones odit ac detestatur. At si inteream alexipharmacum vim efficaciamque, morbum depellenti, mortem accendi, sanitatemque restituendi perpendat, ambabus illud manibus amplectitur, pleno ore haurit, & praeter stipendium, amplas Archiatrogrates rependit. Pari ratione, in falsis testimoniis, iniuriis, contumeliis, ceterisque despectibus, exteriora solum intuens, abhorret, fugit & tanquam summe abominanda, gravissimamque mala execratur: at, qui cum famulis Dei perfectis, interiora, quae in iis latent, trutinat, amore ea lingulari complectitur, & viribus totis concupiscit.

Quidnam igitur boni in iis absconditum deprehendimus? Ingentes sane thesauros ac divitias. In visis PP. L. 1. c. 15. n. 83. Frater quidam interrogavit senem, dic mihi rem quam cultordiam & vivam per eam. Respondit Senex: *Si poteris contumeliam pati & sustinere, magnum est hoc & super omnes viuites.* Quas tam supponit tum tanquam thesauros complectitur.

1. Thesaurus, sine dubio, maximus Humilitas, omnibus mundi margarita, ac lapidibus pretiosis longè pretiosior: utpote basis perfectionis & fundamentum sanctitatis; ad quam praedicta conducunt plurimum. Superbia est vile vitium, Humilitas margaritum; Superbia plumbum, Humilitas argentum. Superbia, inquit S. Laurentius in Ligno vitæ, accipit corticem, Humilitas nucleum; illa florem, ista fructum; illa pulchrum, ista bonum; illa opinionem, ista veritatem.

illa ascendit & prosternitur, ista descendit & exaltatur. Ac proinde illa magnum est bonum, & nobile cimelium: est omni lapide pretioso præstantior, omni flore elegantior, omni odoramento ita fragrantior.

2. Latet in iis assimilatio, & conformitas cum Domino nostro JESU Christo, quo quid præstantius? quid sublimius? Nihil enim excellentius, quam Christi vitam & mores æmulari, nihil dignius, quam ad ejus similitudinem proximè accedere, atque in ipsum quodammodo transformari: quemadmodum Aulici, quò Regi similiores, viciniore & propinquiores sunt, eò bonum majus, honorem, gloriam, auctoritatem & potentiam illustriorem consecuti existimantur. Gloria magna sequi Dominum.

3. Latet in iis augmentum gratiæ, & correspondens præmium vitæ æternæ: non enim fallit æternæ veritatis promissum infallibile. *Qui se humiliat exaltabitur.* Matth. 23. 12. Pro exigua contumelia animo forti, hilarique tolerata; æterna in cælis laus rependitur: pro falsis hominum testimoniis libenter susceptis, vera Dei Coelitum & Angelorum magnifica testimonia redduntur; pro levi contemptu amato, generoseque tolerato, perennis gloria exaltatio, & beatitudo à Numine liberalissimo donatur! Quantum bonum! quantum thesaurus! At à cæcis sæculi filiis absconditus!

Quantum igitur Sapientiæ est, brevem levemque contumeliam mortaliū, pro gravissimis Cælitum præconiis, contemptum exiguum pro immenso

gloriæ pondere, ultro suscipere; gloriam mundi, instar puncti transeuntem spernere, nolle per hominum ora volitare, memoriam, plausum, encomia vulgi despiciere, ut Christo assimilari, honores sempiternos adipisci, Deoque ipso sine sine fruaris.

II. Ne verò arcum nimium tendere; ac supra vires humanas elevare videamur; exempla non desunt, quæ intueamur & imitari conemur. In primis verò in hoc certamine præeuntem habemus Archistrategum nostrum supremum Dominum JESUM; quem nos ejus milites subsequi generosè decet. *Quid enim? num honores mundi, num plausus hominum, num sceptræ & diadema ambiit? Minime gentium, omnia ista calcavit, honores fugit pro nativitatæ loco graveolens stabulum, pro fatali lectulo funestum crucis lignum elegit, cum diademate eum insignire pararent, turbas declinavit; nec tantum quidquid honorem, gloriam, pompamque sapiebat, cane pejus & angue fugit & horruit; verum etiam in omni vitæ suæ periodo contraria omnia elegit; passionis præsertim tempore, quot enim Contumelias onerari se livit; dum jam malefactoris, jam vini potatoris, jam seductoris populi, jam Demonium habentis titulus fuit insignitus? Quot falsis testimoniis obrui se permisit; dum jam censum Cæsari pendi prohibentem, jam subvertentem gentem, jam Sabbathum violantem falsò attestari fuisse? Quot injuriis gravissimis læsus atque appetitus, quando pro doctrina calumniam, pro miraculis penam, pro beneficiis tormenta & ingrati-*

li 2 nem

II.
Exem-
plum
Christi
Domini
& Apo-
stolorum.

nem summam, pro salute & vita aeterna, quam offerebat, clavos, spinas, crucem & lanceam reportavit? Quin & stulci, stolidi ac bardi instar ab Herode aestimari, ac tractari voluit; quando nec verbo eum dignatus, illusus, spretus, & vestimento albo, ceu fatuus, fuit circumamictus?

Atque haec omnia, cum aeterna elegerit Sapientia, quâ nemo meliorem de rebus cognitionem, aestimationemque habere poterat contra mundi iudicium falsum, & sensum erroneum: ingenia utriusque in iis bona latere concludimus; deinde ut suo nos exemplo eadem bona consequi moderno quoque tempore doceret, atque ad imitandum attraheret, contrariamque illo ævo, & grassantem opinionem, mundique vanitatum aestimationem aboleret. Tota vita Christi, inquit Magnus Augustinus L. de vera Relig. cap. 16. morum disciplina fuit. *Satellites voluptatum divitias pernitiosè appetebant, pauper esse voluit. Honoribus & imperiis inhabant; Rex fieri noluit. Carnales suos filios magnum bonum putabant; tale conjugium, prolemque contempserunt. Contumelias superbissime horrebant; omne genus contumeliarum sustinuit. Injurias intolerabiles esse arbitrabantur: quæ major injuria, quam justum, innocentemque damnari? Dolores corporis execrabantur: flagellatus atque cruciatus est. Mors metuebatur: morte multatus est. ignominiosissimum mortis genus crucem putabant: crucifixus est. Omnia quæ habere cupientes, nec rectè vivebamus, carendo vitæ fecit: omnia quæ vitare cupientes, à studio deviamus veri-*

tatis, devicit. Haftenus Augustinus. Tota hæc vita Christi nostra est disciplina & eruditio; ideoque innuit Sanctus Ignatius, eos qui Christum nostrum sequuntur, eadem quæ Christus amavit, amplecti.

Secuti sunt, præ reliquis Christum Magistrum ac Ducem optimum Apostoli; ejusque disciplinam probe apprehenderunt: quando de illis legimus: Ibant gaudentes à conspectu consilii, quoniam digni habiti sunt pro nomine IESU contumeliam pati.

Unde verò tantum gaudium? Noverant thesaurum in contumeliis latentem, quem à se repositum gratulabantur: easque non ut ignominias; sed ut dignitates obtentas lætabantur. Agnovit quoque thesaurum hunc in contumeliis, injuriisque absconditum Gentium Doctor Paulus; ut verbis illis restatum reliquit: *Placeo mihi in infirmitatibus, in contumeliis, in necessitatibus, in persecutionibus, in angustiis pro Christo. Placeo mihi inquit in contumeliis; non utique ceu rebus vilibus & odiosis, sed tanquam in pulchris, pretiosis, gratis, omnique aestimatione dignissimis. Complacere filii hujus sæculi sibi in honorum titulis, in laudibus vanis, in dignitatibus & eminentiis: ego verò mihi in contumeliis, infirmitatibus, persecutionibus atque opprobriis mirificè placeo & unice delector. O insignem Christi Assecclam! ô dignum tanto Magistro in crucis & ignominia gymnasio discipulum!*

III. Quodsi præter vetera jam recepta, nova quoque hujus virtutis & lectionis

lectionis specimina intueri aveatis, mentis aciem in Sanctum Patriarcham nostrum Ignatium conjicite: qui non verbis solum & Regulæ Præscripserit; sed exemplo quodque se reconstitutum in contumeliis, injuriisque thesaurum agnosceret atque ardentem amplecti contestatus est. Accusatus est Compluti, quæ pietatem heteroclitam inveheret, & ab Inquisitoribus Fidei per lectores palam ac in omnium conspectu in carcerem conjectus est. *Ece falsa testimonia!* Compluto profectus Salmanticam, cum ejus vita & doctrina novitatis haberetur suspecta, rursus in carcerem cum Sociis conjectus, & catenis revinctus est: non sine animi gestientis lætitiâ. *Ece injurias.* Parisios profectus, cum ibidem in Collegio S. Barbaræ Studiosos ad pietatem formaret, Professores eum virgis excipere decreverunt. Nobilis quidam (Lopius nomine) ob admonitiones de corrigenda vita, dudum Ignatio offensus, ut Socios à dandâ eidem elemosynâ absterret, hominem nequissimum & hypocritam flagitiosissimum nuncupat: qui si non rogo (inquebat) planè dignissimus est, velimiple vivus concremari; id quod eodem die, dum ignes festivi ob natum Philippum II. excitarentur & scintilla statu iræ divinæ perlata in pulveris acervum & ex eo nata flamma totum Lopium involvit æque incendit. *Ece contumelias:* licet à Numine vindictas. Dum in Italia ei iter agendum per loca Gallico ac Hispanico milite infesta, aliquoties tanquam explorator attentus, vestibus nudatus, per media

caltra traductus atque ad Ducem pertractus, ita interim inter ludibria & probra, in medicandam Christi patientis nuditatem absorptus, ut se quid fieret, diu non adverteret. Et quæ graviorum tolerandorum appetens, in respondendo quæstionibus Ducis, hominem bardum & stolidum consultò simulabat, non absque indignatione hujus in milites, qui stultum præ exploratore nescissent distinguere, dimitti receptis vestibus jussus est. Quod ab iis non prius factum, quàm pugnis & calcibus barbarè contudissent. En opprobria, injurias, falsa testimonia, contumelias, & stultitia titulum ardentem à sancto Viro exoptatum ac toleratum! Quæ omnia Ribadeneira in vita & Tannerus in Societate Apostolorum imitatrice pag. 8. & 9. recenset. *Qui fecerit & docuerit, magnus vocabitur in Regno calorum.* Matth. 5. 19. Quod optimè illi convenit.

Sed ut exempla Virorum Apostolicorum, & in perfectionis culmen evedorum duntaxat Tironibus proponere videar. Audite, Novitii mei, exemplum Novitii in primo Tyrocini limine etiânum versantis, sanè egregium. Fuit is Melchior Nunnus Barretus, qui eo ipso die, quo Doctoratus apice à Conimbricensibus donatus fuit, pompâ & apparatu præter morem affectato, ad nostrum Collegium à plena & illustri Academicorum catervâ ductus, Religionis meliorem lauream assumpturus. Vix dum substiterat, cum jubetur eo ipso die, ut pallio mutato in detritum, & futilem amictum, humeris sublatum vervecem

mediam per urbem dono ferat Marco Romæ Theologiæ Professore, cuius patrocinio fuerat in ipso doctoratûs ritu pro more usus. Præstò fuit imperio, dorsum onerans animali, stupente populo, pergit ad Romæ domum & munus offert; ille insolentiâ spectaculi attonitus hæbit: at Nunnius jam tum genuinum se Ignatii, imò JESU Christi Allectam, generoso mundi contemptu demonstravit. *Nierenbergius L. 3. doct. ariet. 2. c. 25.*

Quæ cum ita sint Charissimi, nolite in ignominia, & contumelia injuriæ cortice hære; sed ea penitiùs inspicite; & thesaurum latentem, virtutem humilitatis, Christi Domini similitudinem Apostolorum æmulationem, præter ingentes gratiæ & gloriæ cælestis gradus in his reconditos eruite, & aliâ mente affectuque ea complectemini. Unde, obsecro, nascitur, quod contumelias, injurias, contemptus, quasi velis remiſque refugiatis, & vel eorum audito nomine horreatis? Plus dico, unde promanat tanta fragilitas, & teneritudo tanta, ut nonnulli Tyrones, nec

verbum asperius, nec dictum moridius, nec factum injuriosius, nec tantum signum contemptûs, absque impatiencia, indignationis ac vindictæ stimulis ferre, aut superare valeant? Arbitror ex eo, quòd oculis mentis è faculi tenebris recenter egressis, nondum caligo, aut glaucoma excullum sit; ad eoque thesauros in contumeliis, impatiensque reclusos oculis etiamnum cæcipientibus non sat videant, aut languidis adhuc ex passionum & vitiorum morbo viribus, onus tantum, perfectis ac robustis leve, portare nondum valeant. Quare excitent nos ingentia illa bona, quæ prædicta conferunt, animè illustria Christi Domini exempla, impellant Sanctorum Apostolorum, Signatii, aliorumque heroum ac pugilum Christi, morum documenta; atque à minimis auspiciando ad majora paulatim progrediamur: hæc viâ ad sublimitatem in Regula præfente contentum perfectionis gradum cum gratiâ divinâ eluctabimur.

EXHOR-